

אהבי ד' – שניאו רע

האם אפשר להבין שיש בעמנו הרס לשם הרס? ואיך נהיה אנשים טובים יותר דווקא מתוך ההבנה הזאת?

בן סבן

לפני כאלפים ושש מאות שנה מגיע אל צדקיהו מלך יהודה אדם בשם חנניה בן עזור, וטוען נחרצות כנגד נבואות התוכחה והתשובה של חנניה הנביא. הוא אף טוען לנבואה בעצמו. בשקרי הוא מנסה להרדים את העם באמצעות זלזול בגדולתו של ירמיה והעמדתו כקיצוני קר לב התובע אחריות. ירמיה מנבא שהשקר יתגלה כשחנניה ימות באותה שנה.

הזמן חולף, והשנה עומדת להסתיים. חנניה הנופל למשכב מכנס את בנוי, "אנא, הסתירו את מותי עד היכנס השנה החדשה. גרמו לעם לחשוב את ירמיה הנביא לשקר".

כידוע, עם ישראל לא הצליח לשנס מותניו לתיקונים הערכיים שרצה לעורר ירמיה, עסק בעיקר ברדיפת ירמיה עצמו, והחורבן אכן הגיע כזעקתו.

השאלה שהטרידה אותי רב היא – מה גורם לאותו חנניה, רגע לפני עולם האמת, ללא שום תועלת שתצמח לו מזה, לתכנן גרימת שקר שיסובב עוד הרס לאחר מותו?

אות קין

בפרק ט"ו של 'ישראל ותחייתו', מנתח הרב קוק מהלך רעיוני-היסטורי הקושר ומשווה בין הכוח המניע של **קין-קורח-הנצרות**. בכלים שהוא הניח לנו, אפשר להבנתו להמשיך לקשור גם את **הקומוניזם והפוסטמודרניזם**.

המשותף לכל אלו הוא עוצמת כישורנם להוליד שולל בלהטוטנות מילולית המסווה בהצלחה את הרצון להרס הגדלות והערך בעולם. בטיעונים הפונים לרגש, בשם השוויוניות, ההצטננות, ההכלה, מנסים הכוחות הללו לבצע רידוד ערכי של ערך המציאות כך שלא יהיה דבר הנחשב גדול או טוב ממשנהו. בניגוד להבל שמבין **שמשמעות חיו היא לקיחת אחריות על ההתעלות האישית**, דבר המתבטא בלקיחת בכורות הצאן, קין לוקח **דווקא** זרע גרוע של פשתן, כאומר "אינני מתאמץ ואני דורש יחס כמו להבל". כאשר נמחק ההבדל בין גדול לקטן, טוב לטוב יותר – מתאינת המגמה אל הגדלות, ואז אין משמעות לשום מהלך אל הטוב. אין אחריות. אין אמת.

ואז הקריטריון היחיד שנתרן לתרבות העולם הוא כוחניות צרופה. כשהנצרות מפרקת את אמיתת ישראל כעם סגולה באמירה שכל האנושות היא ישראל, היא חייבת לתמוך בטענתה באמצעות אלימות של מעשי טבח, מסעי צלב ואינקוויזיציה, כי עם האמת בוטל גם תוקף הטיעון. עם ישראל החי במסורתו את האמת הנבואית לא נדרש לשכנע בכוח הדורני, כשם שאיינשטיין לא צריך לאיים כדי שיתקבלו נוסחותיו.

הפוסטמודרניסט, לעומת זאת, לאחר שסיים לפרק את מושג האמת והתנער מההיגיון ככלי לתיקופה, הפך את האיום לכלי השכנוע היחיד באמתחתו. הג'וקר הסופי שלו בכל נושא הוא: "אם תגיד את זה אתה עלול לגרום לאנשים להתאבד", קרי ההיגיון והאמת הם אלמים, ולכן מושלכים לפח. אלא שאי ניטלת מהאנושות היכולת להכריע מחלוקות, וכל מה שנתרן כפתרון יחיד הוא המלכת אוטוריטה רודנית שתקבע לכולנו מה נכון – אפיפיור, החבר סטלין או 'שומר סף משפטי'.

את אותו צד אנושי בהיסטוריה, שמכנה הרב 'קנינות' על שם קין, מפעילים שני מניעים: הרצון לכוח כתאוות שליטה על האחר, ורגש **קנאה** הרסני מכלה-האחר. המשותף לשיניהם הוא שאין לאדם חיי **עצמיות**. מרכז תודעתו מצוי אצל **האחר**.

עצמיות היא היכולת לחיות את החיים שלך תכלית בפני עצמם. מה גורם למשל לכל מיני 'בכירים' להמשיך להתרוצץ, למשוך בחוטים, לאיים, לרסק, לשקר, להונות ועוד לחפש את התפקיד הבא? הרי אלו אנשים בלי שום

לעולם היה ויהיה ניגוד בין העצמיות ובין ה'קנינות'. להיות אדם גדול, גיבור, מול האימפריה המצרית-הפרסית-היוונית-הקומוניסטית-המשפטית, ועדיין "ומדרכי לא יכרע ולא ישתחוה". יעלילו עליך. ישפטו אותך. יבלשו אחריך ואחרי משפחתך. יכפישו עד אין גבול. ואתה לא תשנה את **עצמיותך** כמלוא הנימה. הסופרת היהודייה איין ראנד היטיבה לצייר את האדם הזה ואת החברה ה'קנינית' הסובבת אותו. היא מגדולי הלוחמים באופי הנוצרי, בקומוניזם, בפוסטמודרניזם ובעצם באותם הלכי רוח שכל מניייהם הם כוח וקנאה, קעדר עצמיות.

הרצון לשליטה מבית ה'קנינות' היא גם הבעיה המהותית של השלטון. להגעה לעמדת השפעה נחוצה השקעת מאמצים גדולים, עדות לתאוות כוח. אפלטון עמד על בעייה זאת והציע את פתרונו הגרוע. גם מקיאווילי ב'הנסיך'. להבדיל, במקרא אנו פוגשים בהמלכת שאול העסוק באתונות אביו ובהמלכת דוד רועה הצאן. ברור שהתורה אומרת לנו משהו על הנהגה. **חייבים עצמיות מוחלטת.**

בהעדר היכולת לחיות את החיים בפני עצמי, לא מתקיים שיח פנימי עם נשמתו. בהעדר ה"כמון" אין "ואהבת לרעך". כאשר יש רק ה'זולת' כמו בנוצרות, בקומוניזם ופוסטמודרניזם, הקנאה על חוסר החיים מותירה רק תאוה לשלוט ולהרוס את אותם חיים אחרים. וכך בונים מערך שלם. את החלושים יותר אתה משאיר עם פחד תמידי. **הפחד לא להיות מקובל.** מיליונים ברשתות עסוקים בלעצב את הפרופיל כדי שאחרים יראו חיים מעוצבים. אלו חיים שלא עומדים בפני עצמם. האחד פוזל לשכן כדי לדעת מה דעתו עליו. השכן מביט הלאה לשכן הבא. בניסוי הקונפורמיות של אש הראו איך אדם מכופף את ההיגיון והאמת הכי פנימית שלו בשביל להיות מקובל. כל אדם מתרדד לצל חיזור של מי שהוא חושב שאחרים מצפים ממנו להיות. אלו 'האידיוטים השימושיים' שלנין דיבר עליהם. אתה יכול לעשות איתם מה שתדעה. לא תהיה להם מחשבה משלהם.

הקתדרה של פרום קפה שפרא | הבית האינטלקטואלי של הימין

השוויון היחיד שיש בעולם הוא שוויון בפני ד', שרואה ומשגיח על כולם במידה מוחלטת, ולכן שווה. אך כל תרבות שהשליכה את שם ד' מחייה מנסה להחליפו ולכפות סוגי 'שוויון' אליילים. באחריות האדם, **השוויון בחובות** הוא העיקרון המוסרי התקף היחיד.

ברם, היכן **הנשמה**? איפה היא מתבטאת באותם בוזי אדם? "זכה, נעשית לו סם חיים. לא זכה, נעשית לו סם המוות".

לפעמים יש תכונה אצל האדם שגורמת לו לקחת דבר טוב ולהפוך אותו לרע שרק מכפיל את הרע שבפנים. הנשמה היא הקשר של האדם אל האינסוף. היא החלק המקשר ביני לבין האינסוף ברוך הוא. **האדם העצמתי פוגש את האינסוף בתוך התחדשות חיו פנימה בראי נשמתו בהתכתבותה עם עולמו של ד'.** והיכן פוגש האדם חסר העצמיות את האינסוף בעולמו?

פשוט – **במוות**. המוות הוא הדבר הנצחי היחיד בעולמו. תאוות מוות כמוסה בתוכו. זה שהחיד המתפוצץ. הכומר המשתחוה לצלבי הפגר. הצופה כמאות-מיליונים בסרטי אימה ו'משחק הדיונון'. הרודן הסדיסטי. האקלימיסט האל-הורי. הפסימיסט. הפוסטמודרניסט מפרק הזהויות. ועוד...

אז מה חנניה בן עזור – נביא השקר – הוא דוגמה להרס לשם ההרס.

את חפץ המוות שום פשרה ושום תחינה לא תעצור. רק כוח רעיוני-כלכלי-פוליטי-ציבורי, אך לא פשרה.

ההרס לשם הרס קיים בעמנו. בחרנו בהכחשה וקיבלנו תבוסה. טעות לחשוב עליו כטוב שתעה. ברגע שנצליח להפנים, שחוסר בעצמיות מוביל רק לכיליון, נדע להיות אנשים טובים, גיבורים, גדולים ומוסריים יותר. עובדי ד'.

ואז נחליט באיזה צד אנחנו בוחרים. בן הוא ראש האגף הצעיר של הפורום. בעוד כחודש נפתחת תוכנית 'שורשים' להגות זהות למשך שבועיים לצעירים בחווה בארץ. לפרטים: ben2811@gmail.com

שחרור נתן שרנסקי | תמונה שי/מלאש 90

מי שחושב שפשוט להבין את שרנסקי – לא באמת מפנים את הגודל הזה. כשג'ורג' אורוול שובר את וינסטון ב'1984' ומביאו לבגידה עצמית, הוא בעצם חולק על קיום עצמיות שרנסקי. עצמיות גיבור ישראל אבי לניר.

אך כשאין ראנד כובלת את ג'ון גאלט למכונת העיניים, בעודו מיישר מבטו אל מעניו עד להתרסקותם הנפשית, היא בעצם אומרת – קיים! יש אנשים שעצמיותם חזקה יותר מכל האימפריות, מכות החשמל, ההכפשות. האמת הפנימית. הגיבורה. **הנשמית**. שרנסקי עורדנו נושא בכיס חולצתו את ספרון התהילים שליווהו תריסר שנים בצינוקי המרקסיזם. אל תקנו לו במתנה חולצה ללא כיס.

אורוול היה גוי, חכם וישר ככל שיהיה. אך ראנד יהודייה.

על כך אומר רבי עקיבא – "כל ימי הייתי מצטער על פסוק זה – **בכל נפשך**".

מחפשת שירות משמעותי?

שירות זה הכי אח"י

זכאי לחצר בין סולמות!

- קשר אישי חם ויזום
- קריירה חמה ויזומה
- זכוה סם זני נוסף
- לרצין שירות
- הזדמנות

יום מיונים י"ח שבט | 20.01

להרשמה באתר העמותה
לפרטים חייגו: רעות 052-756-0181

אפספס
אנה?

נרשמים לסמסטר אביב ומרויחים שנה שלמה

- הסבת אקדמאים להוראה
- תואר ראשון
- תעודת הוראה
- תואר שני

חדש! תוכנית ייחודית להסבת אקדמאים לחינוך מיוחד

חינוך מיוחד | לשון | אנגלית | ספרות | גאוגרפיה ולימודי סביבה | אזרחות | תושביע | מתמטיקה | מדעי המחשב | מדעי הטבע | היסטוריה | לימודי איי | תקשורת וניו מדיה | תנ"ך | מחשבת ישראל | תואר ראשון B.Ed. והסבת אקדמאים להוראה

הרצוג. לדעת. לחנך.

להרשמה: 073-3742355 או היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il